

ดัชนีเศรษฐกิจ/ภาวะเศรษฐกิจสำคัญ และความคืบหน้า Brexit

- สถาบัน National Institute for Economic and Social Research (NIESR) สหราชอาณาจักร ประเมินว่า no-deal Brexit จะเพิ่มแรงกดดันให้กับเงินเพื่อสหราชอาณาจักรเป็นอย่างมาก ผ่านการอ่อนค่าลงอย่างรุนแรงของเงินปอนด์สเตอร์ลิง เนื่องจากเงินปอนด์สเตอร์ลิงที่อ่อนค่าลงจะส่งผลให้ต้นทุนการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศปรับสูงขึ้นอย่างมาก โดย NIESR ประมาณการว่า อัตราเงินเพื่อสหราชอาณาจักรจะปรับสูงขึ้นสู่ระดับร้อยละ 4.20 ในปี 2563 ซึ่งถือเป็นระดับสูงสุดในรอบเกือบ 8 ปี และมากกว่าเป้าหมายของธนาคารกลางอังกฤษ (BoE) ที่ร้อยละ 2 NIESR ระบุว่า หากพัฒนาการของเงินเพื่อเป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้จริง จะเป็นการหักลบผลของค่าจ้างแรงงานที่แท้จริงที่เพิ่งฟื้นตัวกลับมาไปจนหมด โดยอัตราการขยายตัวของค่าจ้างแรงงานรายปี งวด 3 เดือน สิ้นสุด ณ เดือน พ.ค. ของสหราชอาณาจักรอยู่ที่ร้อยละ 3.6 ซึ่งถือว่าเป็นระดับสูงสุดในรอบมากกว่าสิบปี แต่อาจไม่เพียงพอที่จะรักษาระดับค่าจ้างแรงงานที่แท้จริงเอาไว้ หากอัตราเงินเพื่อปรับสูงขึ้นไปอยู่ที่ระดับร้อยละ 4.0

NIESR คาดการณ์ว่า หากเกิดสถานการณ์ no-deal Brexit เงินปอนด์สเตอร์ลิงจะอ่อนค่าลงไปแตะที่ระดับ 1.2 เทียบเงินดอลลาร์สหรัฐ ฯ หรือมากกว่านั้น ซึ่งจะถือเป็นระดับต่ำสุดในรอบมากกว่า 30 ปี อย่างไรก็ตาม แม้ประเมินว่าอัตราเงินเพื่ออาจปรับสูงขึ้น แต่ NIESR คาดว่า BoE จะมองข้ามประเด็นดังกล่าวไปก่อนเป็นการชั่วคราวและปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงร้อยละ 50 จากปัจจุบันที่อยู่ ณ ระดับร้อยละ 0.75 รวมถึงมีความเป็นไปได้ที่ BoE จะปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงสู่ร้อยละ 0.1 ซึ่งเป็นระดับที่ต่ำที่สุดเป็นประวัติการณ์ในทันทีภายหลังเกิดสถานการณ์ no-deal Brexit เพื่อดูแลเศรษฐกิจโดยรวม แต่ภายใต้แรงกดดันด้านอัตราเงินเพื่อและเงินปอนด์สเตอร์ลิงที่อ่อนค่า อัตราดอกเบี้ยนโยบายจะไม่สามารถอยู่ในระดับต่ำได้เป็นระยะเวลานาน

อย่างไรก็ตาม หากสหราชอาณาจักรสามารถถอนตัวออกจากการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปได้แบบมีข้อตกลง NIESR ประเมินว่า เศรษฐกิจสหราชอาณาจักรจะขยายตัวที่อัตราร้อยละ 1 ในปี 2562 และ 2563 แต่ถ้าเกิดสถานการณ์ no-deal Brexit เศรษฐกิจสหราชอาณาจักรจะประสบกับสถานะซบเซาในปี 2562 และ 2563 ก่อนที่จะกลับมาฟื้นตัวได้อีกครั้งในปี 2564

- ที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงินธนาคารกลางยุโรป (ECB) เดือน ก.ค. 2019 มีมติให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายและคงการ reinvest พันธบัตรภายใต้มาตรการ Asset Purchase Programme (APP) ดังนี้
 - คงอัตราดอกเบี้ย ได้แก่ 1) Main Refinancing Operations ที่ร้อยละ 0.00 2) Marginal Lending Facility Rate ที่ร้อยละ 0.25 และ 3) Deposit Facility Rate ที่ติดลบร้อยละ -0.40 โดยคณะกรรมการฯ คาดว่าอัตราดอกเบี้ยจะคงอยู่ ณ ระดับปัจจุบันหรือต่ำกว่า ไปอย่างน้อยจนผ่านช่วงครึ่งแรกของปี 2563 หรือยาวนานกว่านั้นหากมีความจำเป็นเพื่อให้มั่นใจว่าอัตราเงินเพื่อจะมีพัฒนาการสู่ระดับเป้าหมายอย่างยั่งยืนในระยะปานกลาง

- โครงการ reinvest พันธบัตรภายใต้มาตรการ Asset Purchase Programme (APP) ที่จะครบกำหนดอายุต่อไปแบบเต็มจำนวน โดย ECB ตั้งใจจะดำเนินการตามแผนดังกล่าวไปจนกว่าจะผ่านพ้นช่วงเวลาที่มีการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายหรือตราใบที่จำเป็นเพื่อรักษาสภาพคล่องในระบบและทำให้นโยบายการเงินมีความผ่อนคลายอย่างมาก

สำหรับพัฒนาการทางเศรษฐกิจนับตั้งแต่การประชุมคณะกรรมการฯ เมื่อเดือน มิ.ย. บ่งชี้ว่า แม้การจ้างงานจะปรับเพิ่มขึ้นและการปรับสูงขึ้นของค่าจ้างแรงงานจะเป็นปัจจัยบวกที่ช่วยสนับสนุนเศรษฐกิจของภูมิภาค แต่เศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวและการค้าระหว่างประเทศที่อ่อนแอลงยังคงเป็นปัจจัยที่ผู้รั้งมุมมองต่อแนวโน้มเศรษฐกิจยูโรโซน อีกทั้ง ความยืดหยุ่นของสถานการณ์ความไม่แน่นอนเกี่ยวกับ 1) ปัญหาการเมืองระหว่างประเทศ 2) มาตรการกีดกันทางการค้าที่รุนแรงขึ้น และ 3) ความเปราะบางของตลาดเศรษฐกิจเกิดใหม่ (Emerging market) ได้ทำให้ความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจลดต่ำลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคการผลิต ซึ่งสภาพแวดล้อมเช่นนี้ส่งผลให้ขาดแรงกดดันด้านอัตราเงินเฟ้อและทำให้ตัวเลขดัชนีชี้วัดคาดการณ์อัตราเงินเฟ้อปรับลดลง ดังนั้น คณะกรรมการฯ ประเมินว่าการดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายอย่างมากยังคงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการรักษาฐานะทางการเงิน (Financial Condition) ให้ยังคงเอื้อต่อ 1) การขยายตัวของเศรษฐกิจยูโรโซน 2) การสร้างแรงกดดันด้านอัตราเงินเฟ้อ และ 3) พัฒนาการของมุมมองแนวโน้มอัตราเงินเฟ้อในระยะปานกลาง

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (Real GDP) ของกลุ่มยูโรโซนขยายตัวร้อยละ 0.4 (QoQ) ในไตรมาสที่ 1 ปี 2562 เติบโตขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ 0.2 ในไตรมาสก่อนหน้า อย่างไรก็ตาม ข้อมูลตัวเลขและผลสำรวจทางเศรษฐกิจในระยะหลังบ่งชี้ถึงความเสี่ยงที่เศรษฐกิจยูโรโซนจะอ่อนแอลงในไตรมาสที่ 2 และ 3 ของปีนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคอุตสาหกรรมการผลิต ซึ่งเป็นผลมาจากปัญหาทางด้านการค้าและการเมืองระหว่างประเทศ ขณะที่สถานการณ์ในภาคการบริการและภาคการก่อสร้างยังคงอยู่ในเกณฑ์ดี อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการฯ คาดการณ์ว่าเศรษฐกิจยูโรโซนจะสามารถกลับมาขยายตัวได้อย่างต่อเนื่องเนื่องจากผลของสถานะทางการเงิน (Financial Condition) ที่ยังคงเอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ประกอบกับการจ้างงานและค่าจ้างแรงงานที่ปรับสูงขึ้น จะเป็นปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนให้เศรษฐกิจยูโรโซนกลับมาขยายตัว แม้การขยายตัวของเศรษฐกิจโลกโดยรวมจะชะลอลง

อัตราเงินเฟ้อยูโรโซนเดือน มิ.ย. 2562 ขยายตัวร้อยละ 1.3 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 1.2 ในเดือน พ.ค. เนื่องจากเงินเฟ้อในหมวดสินค้าพื้นฐานปรับเพิ่มขึ้นในอัตราที่มากกว่าการชะลอตัวของราคาเชื้อเพลิง อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาราคาน้ำมันในตลาดล่วงหน้า (Oil Futures Prices) คาดว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปยูโรโซนมีแนวโน้มจะชะลอตัวลงอีกในระยะต่อไป ก่อนจะปรับสูงขึ้นอีกครั้งในช่วงสิ้นปีนี้ โดยภาพรวมคาดว่าอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานจะปรับสูงขึ้นในระยะปานกลางจากค่าจ้างแรงงานที่ปรับสูงขึ้น การขยายตัวทางเศรษฐกิจ และการดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลาย

- ธนาคารกลางอังกฤษ (BoE) มีแนวโน้มจะคงจุดยืนการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายอย่างค่อยเป็นค่อยไปซึ่งสวนทางกับแนวโน้มนโยบายของธนาคารกลางขนาดใหญ่อื่นๆ อาทิ ธนาคารกลางสหรัฐฯ (FED) และธนาคารกลางยุโรป (ECB) ในการประชุมที่จะมีขึ้นในสัปดาห์หน้า (1 ส.ค.) สิ่งที่เป็นอุปสรรคสำคัญของการดำเนินนโยบายการเงินของ BoE ในขณะนี้คือ ความกังวลต่อแนวโน้มเศรษฐกิจภายหลังการถอนตัวออกจากการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักร (Brexit) ซึ่งการคาดการณ์ถึงการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายของ BoE โดยนักลงทุนในตลาดเงินสะท้อนให้เห็นถึงความกังวลต่อสถานการณ์ no-deal Brexit ที่อาจจะเกิดขึ้นในวันที่ 31 ต.ค. 2562

สถานการณ์ Brexit สัปดาห์นี้

- นาย Boris Johnson ได้รับเลือกให้เป็นนายกรัฐมนตรีคนใหม่ของสหราชอาณาจักรด้วยคะแนนนำถล่ม

หลาย โดยได้รับชัยชนะเหนือ นาย Jeremy Hunt ด้วยคะแนน 92,153 ต่อ 46,656 เสียง ซึ่งหลังจากชนะการเลือกตั้ง นาย Johnson ได้กล่าวว่า ตนจะดำเนินการให้กระบวนการ Brexit เสร็จสิ้นภายในกำหนดเส้นตายวันที่ 31 ต.ค. 2562 ตามที่ได้หาเสียงไว้ก่อนหน้านี้ ขณะที่ นาย Jeremy Corbyn หัวหน้าพรรค Labor กล่าวว่า แม้ นาย Johnson จะชนะการเลือกตั้งจากสมาชิกพรรค Conservative แต่ไม่ได้ความว่าจะชนะคะแนนนิยมจากคนทั้งประเทศ และหาก นาย Johnson ผลักดันให้เกิด no-deal Brexit อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสหราชอาณาจักร โดยส่งผลให้การจ้างงานลดลง ราคาสินค้าปรับสูงขึ้น และมีความเสี่ยงที่ National Health Service (NHS) จะถูกขายให้บริษัทด้านสาธารณสุขของสหรัฐฯ ซึ่งตนเห็นว่าควรจะต้องให้มีการเลือกตั้งทั่วไปเพื่อให้ประชาชนมีสิทธิในการตัดสินใจเลือกนายกรัฐมนตรีที่จะเข้ามาบริหารประเทศ

ด้านกลุ่มผู้นำของสหภาพยุโรปได้ออกมาแสดงความยินดีและกล่าวว่าพร้อมจะร่วมงานกับ นาย Johnson เพื่อให้บรรลุข้อตกลง Brexit ที่ได้เคยตกลงร่วมกันไว้ อาทิ นาง Angela Merkel นายกรัฐมนตรีเยอรมนี และ นาย Emmanuel Macron ประธานาธิบดีฝรั่งเศส ขณะที่ นาย Michel Barnier (EU Commission's Brexit negotiator) กล่าวว่า ตนยินดีที่จะร่วมงานกับ นาย Johnson เพื่อให้สามารถบรรลุถึงข้อตกลงที่สหราชอาณาจักรได้ตกลงไว้กับสหภาพยุโรป

เมื่อวันที่ 24 ก.ค. นาย Boris Johnson ได้ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีสหราชอาณาจักรเป็นวันแรก โดยแสดงจุดยืนที่ชัดเจนว่าจะพาสหราชอาณาจักรออกจากกรอบการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปให้ได้ภายในกำหนดเส้นตายวันที่ 31 ต.ค. 2562 แต่ยังคงเตือนว่าสหราชอาณาจักรควรเตรียมใจสำหรับกรณีที่ทางสหภาพยุโรปปฏิเสธข้อเสนอที่จะจัดทำข้อตกลงโดยไม่มี backstop ในไอร์แลนด์ และเตรียมพร้อมสำหรับการรับมือกับสถานการณ์ no-deal Brexit

เมื่อวันที่ 25 ก.ค. นาย Boris Johnson นายกรัฐมนตรีคนใหม่ของสหราชอาณาจักร เข้าร่วมประชุมกับคณะรัฐมนตรีชุดใหม่และพบกับเหล่า ส.ส. ซึ่ง นาย Johnson เน้นได้ให้ความสำคัญไปที่ประเด็น Brexit และยืนยันที่จะนำสหราชอาณาจักรถอนตัวออกจากกรอบการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปภายในกำหนดเส้นตายวันที่ 31 ต.ค. 2562 แต่ในเบื้องต้นต้องการที่จะขอเปิดการเจรจาข้อตกลง Brexit ใหม่อีกครั้งกับทางสหภาพยุโรปเสียก่อน เนื่องจากการถอนตัวออกจากกรอบการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปแบบมีข้อตกลงยังเป็นความตั้งใจแรกของตน

(ข้อมูลระหว่างวันที่ 22-26 กรกฎาคม 2562)

